

■ ¿Tres qüestions de sintaxi estigmatitzades?

Joan Abril Español

L'objectiu d'aquest article és tractar diverses qüestions de sintaxi catalana revestides de formes peculiars o d'un estigma lingüístico-social –és a dir de referents «vàlids» o «recomanables» per a una majoria d'usuaris de la llengua– que fa que es menystinguin solucions amb argumentació científica.

La qüestió dels temporals en català, els locatius figurats amb les preposicions *a* i *en* i finalment l'article amb l'any 2000 i següents són tres de les qüestions de sintaxi catalana que hem volgut estudiar per tal de desemascarar certs hàbits sense gaire, o gens, fonament científic.¹

¿Els temporals amb preposició o sense?

L'origen del desgavell el trobem en els parlars orientals, que confonen l'article masculí *el* amb l'article contracte *al*. Aquesta confusió fonètica fa que sovint llegim frases com les següents:

- (1) Les festes van durar fins *el* 24 d'agost
- (2) L'informe s'ha de lliurar *el* maig
- (3) *El* segle XIX, es desenvolupà la xilografia a testa

Joan Solà (nascut a Bell-lloc d'Urgell) remarca a *Sintaxi normativa* (p. 91-95) l'enorme dificultat per establir una norma estàndard, a causa de la variació dialectal, la feblesa fonètica de les preposicions àtones i les decisions arbitràries dels usuaris. N'és un exemple

la tendència ortogràfica actual (emparada en la pronúncia oriental) a suprimir la preposició no audible en casos en què, segons indicis raonables, hi és present. Així tenim:

- (4) Vindrem el maig (*cf.* Vindrem a l'abril / *l'abril)
- (5) Això va passar el segle xv
- (6) Ho farem el matí (*cf.* Ho farem a la tarda / *la tarda)
- (7) Hi pots anar Φ aquella hora (*cf.* Hi pots anar a qualsevol hora / *qualsevol hora).

Amb els exemples del (4) al (7), un català dels dialectes orientals, per la confusió en les neutralitzacions, podria escriure les oracions sense parèntesis, però probablement no es plantejaria de pronunciar, ni d'escriure, alguna de les frases que hi ha entre parèntesis; és a dir que realitzaria correctament *Vindrem a l'abril* però no pas *Vindrem *l'abril*.

La *Gramàtica del català contemporani* [Gcc] (pàg. 2874 i ss) es planteja si rere els exemples que exposaré a continuació hi ha cap regularitat:

- (8) al segle xx, en aquell segle, en un altre moment
- (9) de nit, a aquella hora, per Nadal
- (10) l'any que ve, aquell any

Fixem-nos també en aquests casos:

- (11) a la tarda, aquesta tarda
- (12) a l'abril / l'abril del 74
- (13) a l'estiu / l'estiu passat o l'estiu que et vaig conèixer

Segons Jaume Solà (cap. 26 de la *Gcc*), hi ha expressions fixades (que són les que van amb preposició) i n'hi ha d'obertes (sense preposició). Així tindríem:

- (14) a la nit (o *per la nit*, segons els dialectes), però:
- (15) la nit que no vam poder dormir

L'autor continua dient que els temporals amb preposició són les expressions fixades. El capítol de la *Gcc* presenta una classificació

d'un bon nombre de casos, segons el tipus d'interval (dies, setmanes, mesos, etc.) i segons que vagin amb preposició o sense (veg. capítol 26, p. 2875 i ss.).

(16.a) Al matí, a la tarda, al vespre, a la matinada, per la vesprada

(16.b) La tarda de diumenge passat, la nit de Sant Joan, aquella matinada que plovia, una tarda d'aquesta setmana, moltes tardes, quina tarda...

(17.a) (cap) a l'abril, al mes d'abril, per l'abril, en abril (*valencià*)

(17.b) aquest mes, el mes que va ploure tant, un altre mes, cada mes, quin mes

(18.a) al proper abril, a l'abril vinent, en mesos d'estiu

(18.b) l'abril del 74, l'abril vinent, el pròxim abril, aquell mes d'abril, el mes vinent, un mes de l'any vinent, un abril lluminós

(19.a) en 1997 (*valencià*), a l'any 1988, al 1988, (en) un any ple de dificultats, en un any de sequera

(19.b) l'any 1988, el 1988, l'any vinent, l'any que ens coneguèrem, aquell any, l'any de l'exposició, un altre any, cada any, l'any abans

(20) la setmana vinent, aquesta setmana, una altra setmana, cada setmana, moltes setmanes, quina setmana [*sempre sense preposició*]

(21) {als / en els /pels} anys seixanta, als/en els anys 1930-1932, en els darrers anys, en aquells anys, a/en la primera dècada del segle XIX, en una altra època, en èpoques posteriors, a/en quina època, al/en el segle XIX, en un altre segle, en segles posteriors, a/en l'edat mitjana, en aquest mil·lenni, a/en l'edat de bronze, a/en l'era quaternària

(22) al moment d'arribar, en aquell moment, en tot moment, en cap moment en moments millors, a cada moment, a/en quin moment, en aquell instant, en una altra ocasió, en qualsevol circumstància, en aquell interval, en el quart d'hora anterior, en aquell temps, a la fi del segle, etc.; en primer lloc, al principi/final del mes, a principis/finals d'abril, a la darrereria de l'estiu, a darrera hora, a mitjan setembre, en el futur, en l'actualitat

Dels exemples exposats podem concloure que en general van amb preposició les expressions fixades (*de dia, a vegades...*; *a la tarda, a l'estiu, a l'abril; per Sant Josep, per Nadal; en dècades més pròsperes...*).

La presència o absència de la preposició es regiria per la generalització següent: les expressions de període cíclic del calendari i que tenen un sentit inespecífic o díctic van normalment amb preposició (*a la tarda, a l'abril, a la primavera*), mentre que les expressions que no són de període cíclic (*el dia 3, la setmana que ve, l'any 1982*) o que no tenen sentit inespecífic / díctic (*la tarda del sis de maig, la primavera que ens vam conèixer*) tendeixen a anar sense. Naturalment, però, hi ha excepcions: *el dilluns; a les tres de la tarda del dia 6; al segle XIX; a l'any 1930...* (Aquesta darrera forma es documenta en nord-occidental, i també en valencià, com ara en una cançó de Raimon: «a l'any quaranta»).

Vist tots els casos conjuntament, i suposant que la Secció Filològica de l'IEC dictamini a favor de la proposta de la *Gcc*, continuarà havent-hi vacil·lació en llengua escrita per l'existència de la neutra, que fa que es mantingui la confusió ortogràfica quan el temporal ha de dur preposició.

Malgrat que és inevitable, també creiem que paga la pena sistematitzar el fenomen, encara que sigui de recursos tan variables, i també d'acollir com a formes pròpies del domini lingüístic català expressions com ara: *Vindrà dia 4 de juny* (mallorquí), *Vindrà pel matí* (valencià), *L'espectacle l'estrenaran en abril* (valencià).

Podem, doncs, dubtar de certs temporals escrits per parlants de dialectes orientals, podem dubtar també de la fiabilitat de certes fonts escrites i divulgades per la xarxa («¡si es troba al Google...!», diuen veus acrítiques), però d'allò de què no dubtarem pas és de la veracitat dels parlants de dialectes occidentals quan expressen oralment qualsevol temporal.

La qüestió de la preposició «a» en els espais figurats

La tradició gramatical catalana considera que la distribució entre *a* i *en* dins el domini de l'espai, físic o figurat, obeeix més a criteris fonològics que no pas semàntics o sintàctics.² No obstant això, no s'ha de descartar, tal com diu la *Gcc* (11.5.1.3), la influència d'aquests darrers factors.

D'una banda, hi ha una tendència a distingir la situació (associada a la preposició *en*) de la direcció (associada a la preposició *a*), si bé aquesta és molt menys estable que en castellà. D'una altra, sembla que la preposició *a* localitza per referència a un punt, però sense atendre a les dimensions d'aquest; en canvi, *en* indica una relació espacial d'interioritat, de manera semblant a la preposició *dins*. Aquesta distinció pot explicar en part la distribució d'aquestes preposicions.

La *Gcc*, cap. 11.5.1.3, diu que l'esquematisme de la norma de Fabra (1918: 116, 125) ha determinat una vacil·lació en l'ús d'aquestes preposicions, palesada sobretot en una generalització de *a* en el català escrit. Des d'aquestes pàgines de la *Revista*, creiem que la «vacil·lació» respon més aviat a criteris de distribució dialectal difícils de simplificar en unes regles gramaticals. L'objectiu del tractament d'aquest punt de la sintaxi és demostrar que la distinció de les preposicions amb criteris semàntics pel que fa a la noció d'espai físic i figurat, es basa més aviat en manuals gramaticals i llibres d'estil que no en la doctrina de Fabra i, per tant, ens trobem en un terreny de recreacions normatives que, com veurem més endavant, dificulten l'aplicació de la «norma».

Espai físic

En general, s'empra la preposició *a* per indicar direcció i *en* per indicar situació estàtica davant els noms sense article determinat, els adjectius, els numerals, els quantitatius i els indefinits (excepte *un* i *algun*) i els pronoms relatius (reprodueixo els exemples de la *Gcc*):

- (1) No hem trobat allotjaments ni *en* hotels, ni *en* pensions, ni *en* albergs [situació]; Viatgem *a* ciutats diferents [direcció]
- (2) Ha impartit classes *en* quatre universitats [situació]; L'han enviat *a* quatre col·legis [direcció]

Amb els topònims s'empra la preposició *a* tant per expressar la situació com la direcció.

- (3) Els nens passen l'estiu a Terrassa, a Suïssa, al Pirineu, als Estats Units...
- (4) El proper diumenge viatgem a Terrassa, a Suïssa, al Pirineu, als Estats Units

Quan el topònim es comporta com un nom comú i apareix complementat i precedit d'article definit es fa referència a situacions de naturalesa històrica o cultural més que no pas a llocs físics en sentit estricte. En aquests casos s'empra la preposició *en* per indicar situació estàtica, si bé també hi pot aparèixer *a*: *Això s'esdevenia en la Catalunya medieval, en la Roma dels Papes, en l'Anglaterra victoriana*.

Els complements locatius que designen llocs únics per als interlocutors són introduïts per la preposició *a* tant en les expressions locatives (*Són a casa*) com direccionals (*Anem a casa*): *a casa, a ciutat, a comarques, a palau, a fira, a mercat, a missa, a classe, a escola, a muntanya, a passeig, a pagès, a teatre*. Si aquests llocs, en canvi, no remetent a llocs únics, segueixen la regla general i es pot emprar *en*: *Seuen en taules separades*.

Davant els demostratius (*aquest, aqueix, aquell*) i davant els indefinits *un* i *algun* una certa tradició gramatical recomana l'ús de la preposició *en* per indicar situació. Amb l'ús direccional Fabra (1918: par. 125) recomana també l'ús de la preposició *en*:

- (5) Viuen en {un / algun / aquest / aquell} pis
- (6) Porta-ho en {un / algun / aquest / aquell} despatx

Davant l'article definit i davant l'interrogatiu *quin*, una certa tradició gramatical recomana d'emprar la preposició *a* tant per expressar situació com per expressar direcció:

- (7) Els han llençat al carrer [direcció]
- (8) ¿A quina cadira seus? [situació]

La recomanació de Fabra per *a* de l'exemple (8), però, enceta una tradició gramatical poc seguida en el català escrit (Ruaix 1989: 94).

Hi ha un grup d'expressions amb l'article definit que ocupen una posició fronterera entre els locatius físics i els figurats i on, segons una certa tradició gramatical, és «tolerable» la preposició *a* per expressar la situació estàtica, com ara aquelles que remetent a accions relacionades amb un lloc: *Són al ball, a la festa, a l'enterament, a la reunió; Això va passar a la batalla de l'Ebre, al setge de Constantinoble*, etc.

Espai figurat

En l'espai figurat, Ruaix aconsella de mantenir la distinció entre *en* (situació estàtica) i *a* (direcció). Cal dir que la doctrina de Fabra en relació amb aquesta qüestió no és pas explícita (vegeu Ruaix 1989: 99, n. 36).

(9) Treballa *en* l'ensenyament [situació estàtica]; Ha tornat *a* l'ensenyament [direcció]

(10) El desig expressat *en* l'assemblea [complement locatiu]; El desig expressat *a* l'assemblea [objecte indirecte]

Hi ha la tendència, en aquests casos, a emprar la preposició *a*, especialment en textos formals, sobretot quan certes entitats es relacionen amb la idea de lloc:

(11) La preposició *damunt* s'empra intransitivament *a* (26)

(12) Constatem el mateix fet amb la locució conjuntiva 'a menys que' i amb l'ús condicional del nexa *a* exemples com *No sortiran que no sortim nosaltres*

Doctrina de Fabra respecte a les preposicions que introdueixen espai

Segons Fabra 1918, par. 116, «en les designacions de lloc, la preposició *a* pot introduir no solament la indicació de l'indret devers el qual té lloc un moviment (*anar a, venir a, arribar a, pujar a...*), sinó la de l'indret on és o s'esdevé alguna cosa. Ex.: *Viuen a Tarragona. Eren a casa. Això ha passat a la Rambla...*»

Més endavant, par. 125, «En les determinacions de lloc, la preposició *en* serveix principalment per a introduir la indicació de l'indret on és o s'esdevé alguna cosa. Ex.: *Ha viscut en tres cases diferents. (...) Érem en mar.* Aquesta indicació (...) pot també ésser introduïda mitjançant la preposició *a*. (...) Els noms propis, l'article definit i l'adjectiu interrogatiu demanen davant d'ells, els primers exclusivament i els altres preferentment, la preposició *a*; els adjectius demostratius i els indefinits *un* i *algun*, en canvi, prefereixen davant d'ells la preposició *en*. Ex.: *Estan a Vic. Són a Portugal. Seien a les cadires. (...) S'ha posat l'anell al dit xic. A quina casa viu?. (...) No les he vistes mai en aquesta casa. (...) Els trobarem segurament en algun dels cafès de la plaça.*

»La preposició *en* pot servir per a introduir la indicació de l'indret devers el qual té lloc un moviment. Aquesta indicació, generalment introduïda amb la preposició *a*, ho és preferentment amb la preposició *en* quan comença amb un adjectiu demostratiu o algun dels indefinits *un* i *algun*: *Haviem anat a la casa del costat*, però *Haviem anat en aquella casa*. (...) *No entris a la sala*, però *Vàrem entrar en una sala*.»

La doctrina de Fabra, però, contrasta amb el comentari que hi fa la web de la Secretaria de Política Lingüística.³ De fet, en aquest comentari s'introdueix un aspecte nou que Fabra en cap moment no havia incorporat a la seva gramàtica i, per tant, s'hi afegeix un nou criteri d'aparença normativa. La qüestió del «lloc figurat» és emprada per alguns gramàtics, com Ruaix i en alguns llibres d'estil, però la gramàtica oficial no en parla en cap moment, dels llocs figurats i, per tant, hem de pensar que aquesta distinció és fruit de la voluntat –creiem que amb certes dosis de gratuïtat– de categoritzar certes funcions semàntiques sense pensar a fons si aquesta «norma» o recomanació serà complicada o no com a regla gramatical per als usuaris de la llengua.

D'entrada se'ns explica la doctrina de Fabra, però després es presenten certes «excepcions» que pertanyen al cercle de la paranormativa. Si, finalment, davant la complexitat de classificar certs complements de lloc com a llocs físics o llocs figurats, se'ns diu que «s'admet tant l'ús de la preposició “en” com el de la preposició “a”», ¿quin sentit té introduir una excepció? Si resulta que és una excepció gens funcional procedent de consideracions no explícites per la normativa, ¿quin sentit té difondre-la? ¿No seria més pràctic comentar que hi ha una tendència, en expressions que es consideren figurades, a fer servir la preposició «en» sense excloure naturalment la preposició «a»? Mentre les autoritats en la matèria (l'IEC o autoritats acadèmiques sobrerament reconegudes) no hi diguin res en contra, aplicarem el sentit comú i natural de cada dialecte català.

La qüestió de l'article amb l'any 2000 i següents

L'any 1999 l'Administració es va començar a preocupar pel criteri que havien d'emprar a l'hora d'expressar els anys 2000 i següents en la data d'un document, perquè resulta que fins ara podíem dir

«10 de febrer de o del 1999», i ara només ens sona d'una manera natural «del 2000», «del 2007», en lloc «de 2000», «de 2007».

Aquesta «preocupació» neix, de fet, de l'esperit contradictori no declarat a l'hora de decidir o no de fixar un criteri uniformitzador amb el temporal 2000 i els anys següents. Per tant, entenem que, en el fons, des de l'Administració els tècnics lingüistes són conscients que «de 2000» no sona gens bé, però en canvi s'entesten en el criteri de l'ús analògic amb les expressions com «de 1957, de 1729...», sense arribar a tractar que l'ús natural amb article respon a uns criteris sintàctics diferents. Vegem-ne amb detall el comentari a la web de llengua de la Secretaria de Política Lingüística:

10 de gener de 2000 o 10 de gener del 2000

Quan escrivim la data sencera o bé esmentem un any, sovint dubtem de si hem de posar o no l'article *el* entre la preposició *de* i la xifra de l'any. Per exemple, dubtem entre les expressions següents:

27 d'octubre de 1994 (o del 1994)

No el veig des de 1990 (o des del 1990)

Totes dues formes són correctes, amb article i sense: *del 1994* i *de 1994*. En el cas de la forma amb article, el que fem és ometre el mot *any*; en lloc de dir *de l'any 1994*, ometem el mot *any* i fem la contracció *del 1994*.

D'aquestes dues possibilitats, per al llenguatge administratiu i jurídic, la Comissió Assessora de Llenguatge Administratiu (CALA) va recomanar de fer servir la forma sense article. Així, per a la datació de documents, per exemple, es fa servir la forma següent:

Lleida, 15 de novembre de 1999

Amb l'arribada de l'any 2000, hem observat que, contràriament al que passava fins ara, en llengua oral, la forma sense article la trobem forçada; per exemple, trobem més natural dir *el 15 de gener del 2000* que *el 15 de gener de 2000*.

La CALA ha tornat a estudiar aquesta qüestió i, pel que fa al llenguatge administratiu i jurídic, ha pres els acords que es detallen a continuació.

DATACIÓ DE DOCUMENTS

Pel que fa a la datació de documents (amb la data sencera: dia, mes i any), tot i que la tendència natural de la llengua oral és de fer servir l'article davant els anys del segle XXI (per exemple, *10 de gener del 2002*), la Comissió Assessora de Llenguatge Administratiu (CALA) considera que cal mantenir el criteri de datació actual. Per exemple:

Barcelona, 1 de març de 2004 (igual que escrivim «Barcelona, 1 de març de 1999»)

ENUMERACIONS I LLISTES

En les enumeracions i llistes en què apareguin dates corresponents a diferents anys, la CALA considera que totes dues solucions (amb article davant l'any i sense article) són possibles. Ara bé, s'ha de tenir en compte que els usos han de ser coherents dins un mateix text. Per exemple:

de 1992 a 1995

de 1996 a 1999

de 2000 a 2003

o bé:

del 1992 al 1995

del 1996 al 1999

del 2000 al 2003

DINS D'UN TEXT

En casos diferents dels anteriors, en què aparegui una expressió temporal que inclogui l'any dins d'un text, la CALA considera que, seguint la llengua oral, la data es pot escriure amb article davant l'any. Per exemple:

es presentarà a les eleccions del 2004

entre el maig i l'octubre del 2005 s'inaugurarà el nou edifici

Ben mirat, els parlants no havien dubtat mai sobre la viabilitat o no del 2000 i els anys següents: se sabia d'entrada, sense haver fet cap curs o màster de sintaxi generativista, que l'article havia d'aparèixer en aquesta classe d'anys. Quan diu, doncs, que

«sovint dubtem», qui realment dubta és l'Administració, no pas els ciutadans.

L'argumentació, d'altra banda, de la desapareguda Comissió Assessoradora de Llenguatge Administratiu (la CALA) és purament formalista, centrada en la qüestió de la coherència formal de les datacions de documents amb la localitat i la comparabilitat de dates que van amb l'any. Malgrat, doncs, reconèixer que «la forma sense article la trobem forçada», es refermen en la proposta sense article, amb la qual cosa se sacrifica la naturalitat i espontaneïtat de l'ús dels parlants per una raó simplista com és el grau o no de coherència que s'aplica en un text.

Cap al final, i com a concessió, ens diu que «en casos diferents dels anteriors, en què aparegui una expressió temporal que inclogui l'any dins d'un text, la CALA considera, que, seguint la llengua oral, la data es pot escriure amb article davant l'any». ¿Quina diferència hi ha, aleshores, entre aquest darrer cas i els anteriors (datació de document i sèries temporals)? La diferència es troba en la simetria que «imposa» l'escriptura de sèries temporals i la comparabilitat en la datació de les cartes i, per tant, l'obsessió per la «coherència» formal –no pas sintàctica. Preval per l'Administració la raó formal davant la raó sintàctica segons la qual els mil·lennis rodons i els anys que els són propers demanen simplement aquest ús amb article.

La cosa més greu de tot plegat, però, és que un comentari procedent d'una institució com és la Generalitat de Catalunya hagi tingut tant ressò en les administracions catalanes, així com en l'àmbit privat, fins al punt que l'intent de ser coherents amb l'ús oral i genuí de la llengua pot ser invalidat per una defensa a ultrança d'una solució tan poc corrent en la parla espontània com indefensible sintàcticament.

Bibliografia

- BADIA I MARGARIT, A. M. (1962): *Gramàtica catalana*. Madrid: Gredos, 2 vol.
- BADIA I MARGARIT, A. M. (1994): *Gramàtica de la llengua catalana*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana.
- FABRA, Pompeu (1918): *Gramàtica catalana*. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans (Edició facsímil de 1995, 7a edició 1933).
- FABRA, Pompeu (1956): *Gramàtica catalana*. Barcelona: Teide (3a edició 1966).

- RUAIX, Josep (1989): *Punts conflictius de català*. Barcelona: Barcanova.
- SECRETARIA DE POLÍTICA LINGÜÍSTICA. Web de llengua catalana de la Generalitat de Catalunya. Assessorament lingüístic. Sintaxi. [Data de consulta: 30 de maig del 2007] <<http://www6.gencat.net/llengcat/scripts/sial/menuas.asp>>
- SOLÀ, Joan *et al.* (2002): *Gramàtica del català contemporani*. Barcelona: Empúries.
- SOLÀ, Joan (1987): *Qüestions controvertides de sintaxi catalana*. Barcelona: Edicions 62
- SOLÀ, Joan (1994): *Sintaxi normativa: estat de la qüestió*. Barcelona: Empúries.
- SOLÀ, Joan (1999-2000): *10 de gener del 2000*. *Avui*. Secció «Parlem-ne», dijous 30 de desembre de 1999 i dijous 6 de gener del 2000.

Notes

1. Vegeu Joan Solà. *Qüestions controvertides de sintaxi catalana* i *Sintaxi normativa: estat de la qüestió*, com també de Solà els dos articles apareguts al diari *Avui* a la seva secció «Parlem-ne», el dijous 30 de desembre de 1999 i el dijous 6 de gener del 2000, amb el títol «10 de gener del 2000» (1) i (2).
2. Vegeu Fabra 1918, cap. 116, 125; Fabra 1956: cap. 78 o Badia 1962: cap. 242.4; Badia 1994: 213-217.
3. Vegeu <http://www.gencat/spl>:

«a o en –fent referència a un lloc-

»Quan parlem del lloc on passa una cosa, sovint dubtem si la preposició que va al començament ha de ser “a o en”. Fem servir la preposició “a” davant les expressions de lloc físic que comencen amb consonant o amb els articles “el o els”, i fem servir la preposició “en” davant de les que comencen amb vocal. Exemples: “Ha viscut a molts països. És a la presó. Treballen al camp. Som en un lloc públic. Viuen en aquesta casa”.

»Aquesta distinció presenta algunes excepcions. Per exemple, davant dels anomenats llocs figurats: “En la societat actual es viu molt de pressa. En les circumstàncies presents, el millor és esperar”. Els fragments “la societat actual i les circumstàncies presents” es consideren llocs figurats perquè no tenen una localització física real. Davant d’aquesta mena d’expressions s’usa generalment la preposició “en”, tant davant de vocal com davant de consonant.

»Finalment, hi ha expressions que són difícils de classificar com a llocs físics o llocs figurats. En aquests casos s’admet tant l’ús de la preposició “en” com el de la preposició “a”. Per exemple: “Busca-ho en el diccionari o al diccionari. D’això se’n parla en la pàgina 10 o a la pàgina 10”.»